RAAD VOOR CULTUUR

Eye

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft in haar voornemensbrief van 10 juni 2020 de mogelijkheid geboden om te reageren op eventuele feitelijke onjuistheden in het advies van de Raad voor Cultuur van 4 juni jl. De reactie van Stichting Eye Filmmuseum (hierna: Eye) is voorgelegd aan de raad, met het verzoek om te bezien of deze aanleiding geeft het advies over de aanvraag te herzien. In dit aanvullende advies reageert de raad op de gemelde feitelijke onjuistheden. Andere reacties dan feitelijke onjuistheden laat de raad buiten beschouwing.

In een reactie op het advies schrijft Eye dat het onjuist is te stellen dat de begrotingsposten verweven zijn. De instelling stelt dat deze zijn 'samengevat'. Het format laat weinig ruimte voor deelbegrotingen en het verzoek om additionele info had een verschil kunnen maken, aldus Eye.
De raad onderkent dat een dergelijk verzoek behulpzaam in de beoordeling zou zijn geweest. Ook de raad is gebonden aan de spelregels rondom de BIS en het is de raad niet toegestaan om gedurende het proces aanvullende informatie bij de instellingen op te vragen.
Tegelijkertijd vindt de raad het verweer van Eye onterecht. Elke instelling heeft de mogelijkheid haar begroting in de aanvraag toe te lichten. De raad is nog steeds van mening dat Eye hiervan gebruik had kunnen en moeten maken. De relatie tussen budget, activiteiten en prestaties moet inzichtelijk zijn. Eye beheert een aanzienlijk bedrag ten behoeve van de sector en het is in het belang van de sector en van Eye zelf dat de uitgaven transparant worden besteed en verantwoord en goed kunnen worden gemonitord en beoordeeld.

Daarnaast vindt Eye de bewering onjuist dat zij de sectorale taken niet in de instellingsmissie heeft staan. Zij wijst op de volgende zinsnede in hoofdstuk 1 missie en visie van haar activiteitenplan: 'We maken educatieve programma's in huis en voor het onderwijs in heel Nederland. Internationaal promoten we de Nederlandse filmcultuur in de volle breedte.'
De raad heeft deze zin niet als missie geïnterpreteerd maar als kernactiviteiten van Eye's taak als ondersteunende instelling in de BIS.
Ook wijst Eye de raad op de zinnen: 'We helpen kinderen en jongeren de kracht van beeldtaal te ontdekken. We zoeken naar innovatieve methoden voor het bereiken en verbinden met nieuwe doelgroepen, domeinen en nieuwe *communities*.'
De raad neemt kennis van deze toelichting.

Ook stelt Eye dat het niet juist is dat alleen collega-sectorondersteunende instellingen Dutch Culture en Het Nieuwe Instituut worden genoemd als relevante partijen als het gaat om afstemming.

Deze opmerking van de raad is een reactie op wat Eye op pagina 29 van het activiteitenplan schrijft over internationale promotie. Wellicht is hier sprake van een misverstand. In de aanvraag schrijft Eye dat de internationale promotie baat heeft bij de bundeling van verschillende expertises. Over wat die bundeling inhoudt, die samenwerking, is ze weinig concreet. Bovendien noemt ze alleen twee ondersteunende instellingen bij naam en laat ze de '(inter)nationale filmfestivals in eigen land' met wie ze werkt, onbenoemd. De raad had graag in de aanvraag willen lezen met wie Eye nog meer afstemt en wat die afstemming dan inhoudt.

Eye geeft aan verbaasd te zijn over de zinsnede dat 'landelijke educatie met een 'nulmeting' in 2019 weer als nieuw beleid' wordt gepresenteerd. Volgens Eye gaat het hier om een inventarisatie om actuele behoeftes in kaart te brengen om zo de wensen in het veld optimaal te kunnen faciliteren. De raad heeft door de formulering van 'nulmeting' de indruk gekregen dat het een eerste stap is in een ontwikkelproces. Met deze nadere uitleg is die indruk weggenomen.

Ook de constatering dat 'Eye voor de internationale promotie wederom bezig is met het ontwikkelen van een strategie, alsof er ook op dat front nog niets is gerealiseerd' is volgens de instelling onjuist. Eye speelt in op veranderingen, onderzoekt wat de sector vraagt en ontwikkelt daarop nieuwe strategieën en voert die uit.
De raad neemt kennis van deze nuancering.

Eye geeft verder aan dat de raad ten onrechte spreekt over 'sponsoring gaat naar promotionele activiteiten door Nederlandse producenten'. 'Eye 'sponsort' niet maar faciliteert en organiseert zelf – in nauwe samenspraak met de sector', aldus de instelling.
De raad neemt deze verduidelijking aan.

De raad stelt in zijn advies dat niet duidelijk is welk deel van het promotiebudget wordt besteed aan eigen activiteiten. Eye geeft in haar reactie aan dat het gehele promotiebudget – in samenspraak met het Filmfonds – wordt besteed aan de internationale promotie van de Nederlandse film. De raad neemt deze toelichting aan maar had dit graag in de aanvraag gelezen.

Eye vindt het onterecht dat de raad zorgen heeft over haar financiële gezondheid vanwege de grotere afhankelijkheid van structurele subsidie. Dit heeft volgens Eye niets met een verminderd verdienvermogen te maken.
De raad schreef lichte zorgen te hebben over de financiële gezondheid van Eye. Hij heeft gekeken naar de afhankelijkheid van subsidie en eigen inkomsten. De raad is van mening dat de subsidieafhankelijkheid groeit en

het eigen verdienvermogen procentueel en absoluut licht afneemt. De raad blijft dan ook lichte zorgen houden over de financiële gezondheid.

Eye schrijft verder dat het onjuist is dat de bijdrage voor sectorale taken meermaals is verhoogd. Volgens de instelling is er één echte subsidieverhoging geweest de afgelopen periode, betreffende extra impuls filmeducatie ten behoeve van coördinatie landelijk netwerk.
De raad erkent dit en past zijn constatering aan.

Tot slot is Eye het niet eens met de veronderstelling van de raad: 'Er lijkt door de raad van toezicht echter niet te worden gereflecteerd op de manier waarop de inhoudelijke en financiële verslaglegging en verantwoording beter kan worden georganiseerd.'
De raad heeft deze conclusie getrokken op basis van het ingediende plan. Dat plan is, naar het oordeel van de raad, zowel inhoudelijk als financieel mager en niet transparant uitgewerkt.

De raad heeft kennisgenomen van een aantal andere inhoudelijke punten uit de reactie van Eye, maar dit betreft geen feitelijke onjuistheden en deze zijn daarom buiten beschouwing gelaten.

Conclusie
De Raad voor Cultuur ziet in de reactie van Eye geen aanleiding zijn advies te herzien.